

**ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «АРЕШТ МАЙНА»
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ**

У статті розглянуто актуальні для сучасної науки кримінального процесу і правозастосовної практики проблеми формулювання поняття «арешт майна в кримінальному провадженні». Автором крізь призму логіки і теорії права критично проаналізовано поняття «арешт майна», наведене законодавцем у частині 1 статті 170 Кримінального процесуального кодексу. Зроблено висновок, що коли розглядати стандарти доказування, що містяться в Кримінальному процесуальному кодексі, як ієрархічну структуру, між складниками якої є логічний зв'язок, та які створюють послідовну систему обґрунтованості знання в кримінальному провадженні, то варто критично поставитися до побудови стандартів доказування «сукупність підстав» і «розумних підозр», які викладені законодавцем у зворотній послідовності. Крім того, стандарт «розумна підозра» пропонується застосовувати до завдань арешту майна. На підставі проведеного аналізу запропоновано авторське визначення поняття «арешт майна», яке також може бути використано під час вдосконалення частини 1 статті 170 Кримінального процесуального кодексу.

Ключові слова: *стандарт доказування, арешт майна, підстави для арешту майна, завдання арешту майна, визначення поняття, поняття в кримінальному процесуальному праві.*

В статье рассмотрены актуальные для современной науки уголовного процесса и правоприменительной практики проблемы формулирования понятия «арест имущества в уголовном производстве». Через призму логики и теории права автором критически проанализировано понятие «арест имущества», сформулированное законодателем в части 1 статьи 170 Уголовного процессуального кодекса. Сделан вывод о том, что если рассматривать стандарты доказывания, содержащиеся в Уголовном процессуальном кодексе, как иерархическую структуру, между составляющими которой существует логическая связь, и которые создают последовательную систему обоснованности знания в уголовном производстве, то следует критически отнестись к построению стандартов доказывания «совокупность оснований» и «разумных подозрений», использованных законодателем в норме закона в обратной последовательности. Кроме того, стандарт «разумное подозрение» предлагается применять к задачам ареста имущества. На основании проведенного анализа предложено авторское определение понятия «арест имущества», которое также может быть использовано при совершенствовании части 1 статьи 170 Уголовного процессуального кодекса.

Ключевые слова: *стандарт доказывания, арест имущества, основания для ареста имущества, задачи ареста имущества, определение понятия, понятия в уголовном процессуальном праве.*

The article deals with the actual for modern criminal procedure and for law-enforcement practice problems of formulating the concept of “seizure of property in criminal legal procedure”. Through the prism of logic and theory of law, the author critically analyzed the concept of “seizure of property”, which is formulated in p. 1 Art. 170 Criminal Procedure Code of Ukraine. It is concluded, that if we consider the standards of proof, contained in the Criminal Procedure Code of Ukraine as a hierarchical structure between the components of which is logical connection and which create a consistent system

of validity of knowledge in criminal proceedings, then it is necessary to critically treat the “evidence of grounds” and “reasonable suspicion”, used by the legislator in the norm of the law in the reverse order. In addition, the standard of “reasonable suspicion” is proposed to apply to the tasks of seizing property. On the basis of the analysis, an author’s definition of the concept of “seizure of property” was proposed, which can also be used to improve p. 1 Art. 170 Criminal Procedure Code of Ukraine.

Key words: *standard of proof, seizure of property, grounds for seizure of property, tasks of seizure of property, definition, notion of criminal procedure.*

Вступ. В умовах стрімкого розвитку вітчизняного кримінального процесуального законодавства великого значення набуває забезпечення його якості. Узгодженість правового тексту досягається завдяки дотриманню вимог законодавчої техніки під час законопроектної роботи та термінології, що вживається законодавцем. Саме чітко сформульовані поняття сприяють правовій визначеності і «створюють умови для однозначності в праві» [1, с. 4–5]. Закріплені в тексті нормативно-правового акта поняття сприяють законному правозастосуванню. У кримінальному процесі дуже важливо розрізнити поняття і терміни кримінального процесуального права, а також науки кримінального процесу. Перші функціонують у текстах законів та інших нормативно-правових актів, другі – у наукових працях. І кримінально-процесуальне право, і наука кримінального процесу оперують спільними поняттями, які розкриваються через дефініції. Проте наукові правові поняття відіграють допоміжну роль у правозастосовному процесі. Якщо визначення понять права і науки права не збігаються за змістом і кількістю ознак, для правозастосовника під час тлумачення норм права юридично обов’язковим є поняття, сформульоване в нормах права. Такий підхід детермінується специфічними властивостями права – формальною визначеністю і загальнообов’язковістю. Будь-яке поняття, вилетене в нормативну тканину, містить не просто інформацію, а ту інформацію, що передає державну волю. Саме тому формулювання поняття в нормі кримінального процесуального закону мають велике значення, оскільки дають можливість правозастосовнику усвідомити сутність правового явища, законно застосувати норму права, мотивувати кримінально-процесуальне рішення, забезпечити дотримання прав та свобод людини тощо. Тому актуальним є звернення до понять кримінального процесуального права, здійснення їх аналізу та розроблення пропозицій щодо вдосконалення.

На відміну від Кримінально-процесуального кодексу 1960 р. чинний Кримінальний процесуальний кодекс (далі – КПК) передбачає визначення поняття «арешт майна» – тимчасове, до скасування встановленим КПК порядком, позбавлення за ухвалою слідчого судді або суду права на відчуження, розпорядження та/або користування майном, щодо якого існує сукупність підстав чи розумних підозр вважати, що воно є доказом злочину, підлягає спеціальній конфіскації в підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, третіх осіб, конфіскації в юридичної особи, для забезпечення цивільного позову, стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди, можливої конфіскації майна (ч. 1 ст. 170 КПК).

Лексико-граматичне, логічне, системне та телеологічне тлумачення наведеного поняття дає підстави констатувати порушення логіки під час його формулювання. Тому необхідне усвідомлення сутності арешту майна крізь призму визначення його поняття, яке закріплено в ч. 1 ст. 170 КПК, розроблення доктринального визначення поняття, яке згодом може бути вжито в тексті КПК.

Вагомий внесок у наукове дослідження юридичної термінології зробили фахівці з теорії права та галузевих юридичних наук: С.С. Алексєєв, Я.М. Браїнін, М.О. Власенко, М.М. Гродзинський, В.Є. Жерьобкін, О.В. Капліна, Т.В. Кашаніна, В.М. Косович, М.Б. Кострова, В.М. Кудрявцев, М.С. Строгович, О.В. Наумов, В.Т. Нор, М.І. Панов, А.С. Піголкін, С.П. Погребняк, П.М. Рабінович, І.А. Тітко, О.Ф. Черданцев, С.В. Шевчук, О.С. Шуміліна й ін. Підходи зазначених та інших науковців були враховані під час аналізу формування юридичного поняття.

Питання арешту майна в кримінальному провадженні були предметом наукового дослідження таких учених, як А.А. Блогодір, О.В. Верхогляд-Герасименко, І.Й. Гаюр, І.І. Войтович, І.В. Гловюк, Т.Г. Ільєва, М.В. Лепей, М.А. Макаров, О.В. Мельник, Т.О. Музиченко, І.І. Татарін, О.Г. Шило й ін. Водночас глибокого дослідження проблем формування поняття «арешт майна» крізь призму розроблень теорії права та логіки у вітчизняній науці кримінального процесуального права немає.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз запропонованого законодавцем у ч. 1 ст. 170 КПК поняття «арешт майна» крізь призму надбань вітчизняної науки щодо формування понять права, розроблення на підставі виявлених дефектів побудови розглядуваного поняття його авторського наукового визначення.

Результати дослідження. Вітчизняний законодавець у новому КПК відмовився від вживання словосполучення «накладення арешту на майно» на користь «арешт майна», що, на наш погляд, найбільш відображає його сутність. Ми підтримуємо думку О.В. Верхогляд-Герасименко, яка зазначила, що «використання у назві слова «накладення» відображає діяльно-практичний аспект, який не належить до сутності самого заходу процесуального примусу і не відображає жодної якісної визначеності» [2, с. 53].

Поняття «арешт» (від лат. *arrestum* – «затримка», «зупинення») вживається не лише в кримінальному судочинстві, а й в інших галузях права на позначення правообмежувальних заходів майнового характеру, а саме: забезпечення позову в господарському судочинстві (ст. 137 Господарського процесуального кодексу (далі – ГПК) України); виду забезпечення позову в цивільному процесі (ст. 150 ЦПК); способу забезпечення виконання платником податків його обов'язків, визначених законом у податковому праві (ст. 94 Податкового кодексу України); в адміністративному судочинстві (ст. 284 Кодексу адміністративного судочинства (далі – КАС)), а також під час виконавчого провадження як заходу звернення стягнення на кошти й інше майно боржника (р. VII «Порядок звернення стягнення на майно боржника» Закону «Про виконавче провадження»). Отже, можна констатувати міжгалузевий характер розглядуваного поняття й особливості процедур накладення арешту на майно.

Виходячи з легального визначення поняття, що міститься в ч. 1 ст. 170 КПК, можна зробити висновок, що під час арешту майна особа не позбавляється права володіння, вона тимчасово позбавляється права на відчуження майна, розпорядження та/або користування. Отже, арешт майна полягає в обмеженні права власності, яке в даному разі є об'єктом примусового впливу. Ступінь такого обмеження залежить від багатьох чинників.

Незважаючи на природний, невідчужуваний характер права приватної власності, його реалізація не може мати абсолютного характеру, а право власності може бути обмежено. Умови такого обмеження визначено насамперед у Конституції України (ст. ст. 41, 64), а також у міжнародних договорах, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Зокрема, примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток із мотивів суспільної необхідності, на підставі і в порядку, установлених законом, за умови попереднього і повного відшкодування їхньої вартості. Примусове відчуження таких об'єктів із подальшим цілковитим відшкодуванням їхньої вартості допускається лише в умовах воєнного чи надзвичайного стану. Конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, установлених законом.

Конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, установлених законом (ст. 41 Конституції України).

Окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень можуть установлюватися в умовах воєнного або надзвичайного стану, проте не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені в ст. ст. 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 56–63 Конституції України (ст. 64 Конституції України).

Отже, державний примус під час арешту майна полягає в різному ступені правообмежень. Саме залежно від ступеня правообмежень арешт майна можна поділити на 2 види. В одних випадках закон не дозволяє відчуження майна та розпорядження ним (за наявності можливості ним користуватися), а в інших забороняє як відчуження, так і розпорядження та користування. В останньому випадку сила примусового впливу найбільш потужна, адже майно взагалі вилучається та передається на зберігання іншим особам, максимально обмежуючи таким чином право власності.

Звертаємо увагу на те, що в конструкції ч. 1 ст. 170 КПК, формулюючи підстави для арешту майна, законодавець вживає словосполучення «сукупності підстав», а не «достатніх підстав», як що до ухвалення інших рішень, зокрема про виклик особи (ст. 134); під час вирішення питання про тимчасове обмеження в користуванні спеціальним правом (ст. 152 КПК); про відсторонення особи від посади (ст. 157 КПК); про застосування запобіжних заходів (ст. ст. 177, 194 КПК) тощо, а також у ч. ч. 3–6 ст. 170 КПК. Крім того, вживається сполучник «чи», який «уживається при поєднання однорідних членів речення і частин складнопорядного речення для позначення того, що з ряду перелічуваних предметів, явищ і т. ін. можливий тільки один» [3, с. 1377]. Отже, можна зробити висновок, що для арешту майна потрібні або сукупність підстав, або сукупність розумних підозр. Проте, на наш погляд, імовірно, законодавець неправильно виклав свій намір життям цього словосполучника.

Безумовно, наявність підстав для здійснення арешту майна необхідна в будь-якому разі, бо інакше застосування заходу забезпечення кримінального провадження перетвориться на сва-

вілля та беззаконня. Проте постають питання, чи варто встановлювати саме сукупність зазначених підстав, яка саме сукупність вважатиметься законною? Розглядаючи два словосполучення, ужиті в тексті КПК, а саме «сукупність підстав» та «достатні підстави», можна вказати на перевагу використання запровадженого новим КПК та вже звичного для правозастосовника стандарту доказування «достатні підстави». Такий висновок можна зробити, враховуючи те, що в ст. 170 КПК законодавець використовує множину. Отже, якщо йдеться про «підстави», то він має на увазі необхідність встановлення не однієї підстави, а декількох, що вказує на їх сукупність, тобто «неподільну єдність, загальну кількість, суму» [3, с. 1214]. Зазначене зумовлює пропозицію вдосконалити редакцію ч. 1 ст. 170 КПК і у визначенні поняття «арешт майна» словосполучення «сукупність підстав» замінити на «достатніх підстав». Це відповідатиме не тільки конструкції ч. ч. 3–5 ст. 170 КПК, а й термінології, яка вживається в КПК, а також сутності концептуальних підходів, які запропоновані в новому законодавстві¹.

Повертаючись до редакції ч. 1 ст. 170 КПК, вважаємо за необхідне дослідити співвідношення понять «сукупність (достатність) підстав» та «розумних підозр» як підстав для арешту майна. «Достатність підстав», або «наявність достатніх підстав вважати», а також «розумні підозри» – це стандарти доказування, які вперше закріплено в новому вітчизняному кримінальному процесуальному законодавстві. Нетривалий час функціонування нового КПК та їх використання в правозастосовчій практиці зумовлюють недостатнє усвідомлення їхньої сутності, зокрема й у науці кримінального процесу [4; 5; 6; 7].

Грунтовно дослідили стандарти доказування в кримінальному провадженні вітчизняні вчені А.А. Павлишин та Х.Р. Слюсарчук. У своїй монографії на підставі закордонних доктрин, підходів вітчизняних вчених, аналізу чинного кримінального процесуального законодавства вони зробили висновок, що «стандарти доказування – це закріплені в кримінальному процесуальному законодавстві та правових позиціях вищих судових інстанцій правила, що охоплюють кількісну та якісну складову доказування, виконання яких стороною обвинувачення (в окремих випадках також стороною захисту) забезпечує рівень переконання (переконаності), придатний для ухвалення процесуальних рішень, що обмежують права та свободи особи в кримінальному провадженні» [4, с. 107].

Загалом ми підтримуємо висновок, зроблений А.А. Павлишиним та Х.Р. Слюсарчук щодо стандартів доказування, наявних у кримінальному провадженні, як-от: 1) «обгрунтована підозра»; 2) «достатня підстава» («ймовірна причина»); 3) «переконання за більшої вірогідності»; 4) «вагоме переконання»; 5) «поза розумним сумнівом». Крім того, переконливою є думка науковців про те, що система стандартів доказування за своєю структурою є ієрархічною: кожний наступний стандарт забезпечує отримання обгрунтованішого (ймовірнішого) знання в кримінальному провадженні, система стандартів доказування в кримінальному провадженні забезпечує (створює) «наростаючу» послідовність обгрунтованості знання в кримінальному провадженні [4, с. 104–105].

Отже, спираючись на такий підхід, можемо зробити висновок, що «наявність достатніх підстав вважати» та «розумні підозра» – це стандарти доказування, які як результат цілеспрямованої діяльності сторони обвинувачення (а також у випадках, передбачених КПК щодо цивільного позивача) повинні забезпечити той рівень переконання, який сприятиме формуванню в слідчого судді або суду впевненості про необхідність арешту майна.

Якщо виходити з ієрархічності стандартів доказування, то можна припустити, що в структурі обгрунтування рішення про арешт майна «розумна підозра» є найнижчим стандартом доказування за рівнем переконання (переконаності), який повинен бути дотриманим для ухвалення рішення. Враховуючи такий підхід, варто звернути увагу на те, що в ч. 1 ст. 170 КПК законодавець використовує іншу послідовність, ніж запропонована вченими система стандартів доказування, та передбачає для арешту майна «сукупність підстав чи розумних підозр». Проте в ч. ч. 3–5 ст. 170 КПК зазначено лише наявність «достатніх підстав», що породжує питання про дійсний намір законодавця. Нагадаємо, що ч. 1 ст. 170 КПК містить визначення поняття арешту майна та є загальною щодо інших частин цієї статті чи інших статей КПК.

Аналіз чинного кримінального процесуального законодавства не дає можливості встановити, як розуміти стандарт «розумна (або обгрунтована) підозра», встановити його межі. Це, можливо, пов'язано з його оцінним характером, складністю усвідомлення та залежністю від конкретних обставин, різновиду кримінального процесуального рішення, яке має ухвалюватися на

¹ Виходячи з такого розуміння підстав для обгрунтування рішення про арешт майна, ми будемо вживати зазначені словосполучення як синоніми.

підставі цього стандарту, намаганням законодавця надати більшу свободу переконанню правозастосовника. Іншим шляхом іде законодавець Грузії, який у п. 11 ст. 3 «Роз'яснення основних термінів для цілей цього Кодексу» КПК Грузії зазначає: «Обґрунтоване припущення – сукупність фактів або інформації, які задовольнили б об'єктивну особу сукупністю обставин даної кримінальної справи, щоби вона могла зробити висновок про можливе вчинення злочину особою, прямо передбачений цим Кодексом доказовий стандарт, для проведення слідчих дій або (і) застосування запобіжних заходів» [8].

В юридичній літературі щодо цього висловлено різні судження. Зокрема, С.Ю. Бутенко вважає, що «обґрунтована підозра» – це «упевненість органів влади <...>, яка виникла на підставі наявних фактів» [9, с. 92]. О.В. Капліна зауважує, що підозра – це ймовірне судження [10, с. 239]. Підтримуємо останню думку і дозволимо собі не погодитися з першим підходом, оскільки підозра радше є припущенням, імовірним судженням, попереднім висновком. Упевненість же являє собою тверде переконання особи, що ухвалює рішення.

Уже давно практика розуміння стандарту «обґрунтована підозра» сформувалася в правотлумаченні Європейського суду з прав людини. Зокрема, у відомій справі «Фокс, Кемпбелл і Гартлі проти Сполученого Королівства» від 30 серпня 1990 р. ЄСПЛ зазначив, що «<...> наявність «обґрунтованої підозри» передбачає наявність фактів або інформації, які могли б переконати об'єктивного спостерігача в тому, що відповідна особа могла вчинити злочин <...>» [11, с. 317] (курсив авт. – А. К.).

А.А. Павлишин і Х.Р. Слесарчук вважають, що межа між стандартами «обґрунтована підозра» та «достатня підстава» є надзвичайно тонкою. Достатня підстава виникає на основі «здорового глузду» та фактичного аналізу всієї сукупності фактів та обставин в їхній цілісності. Стандарт доказування «достатня підстава» не передбачає абсолютної впевненості, він може бути досягнутий за наявності сумнівів. Відповідний стандарт доказування «передбачає вищий рівень переконання особи в необхідності ухвалення рішення в кримінальному провадженні, ніж стандарт доказування «обґрунтована підозра», проте передбачає набагато нижчий рівень переконаності порівняно зі стандартом доказування «поза розумним сумнівом», який необхідний для ухвалення кінцевого рішення в кримінальному провадженні» [4, с. 144, 147–148].

Отже, вважаємо, що під час тлумачення ч. 1 ст. 170 КПК варто виходити з того, що стандарти доказування, що використовуються законодавцем у конструкції цієї статті, взаємно доповнюють один одного. На нашу думку, стандарт «розумна підозра» пов'язується із внутрішнім переконанням слідчого, прокурора (або цивільного позивача), обґрунтовується наявністю ймовірного припущення, заснованого на професійному досвіді, правозастосовній практиці, професійній інтуїції. Варто підкреслити, що розумна підозра – це не якоесь нез'ясовне, незрозуміле передчуття. Вона «має бути чимось більшим, ніж «нечітка здогадка» або вигадана підозра. Стандарт обґрунтованої підозри вимагає, щоби були наведені «чіткі факти та обставини», що виправдовують застосування до особи засобів примусу» [12, с. 11]. Отже, такий підхід вказує на те, що припущення повинно спиратися на об'єктивно наявні обставини кримінального провадження. Розумна підозра як стандарт доказування під час ухвалення рішення про арешт майна нерозривно пов'язаний із ризиками, тобто усвідомленою можливістю небезпеки приховування майна, пошкодження, псування, знищення, перетворення, відчуження, що передбачені в абз. 2 ч. 1 ст. 170 КПК. Зазначеним обумовлюється пропозиція змінити конструкцію ст. 170 КПК та передбачити, що «розумна підозра» (або навіть «обґрунтована підозра» – А. К.) належить до ризиків, запобігання яким є завданням арешту майна.

Такий висновок впливає з логіки побудови норми КПК. Зокрема, не можна «розумно підозрювати» річ у тому, що вона може бути речовим доказом, або суддю в тому, що він призначить як додаткове покарання конфіскацію майна. Більш прийнятною та логічною є конструкція статті, яка вказує на «достатність підстав вважати», що майно може бути речовим доказом у кримінальному провадженні або суд у випадках, передбачених Кримінальним кодексом, може призначити покарання у виді конфіскації майна.

Стандарт «достатня підстава» не лише пов'язується із внутрішнім передчуттям, але й спирається на фактичні дані, інформацію, яка дозволяє ідентифікувати ситуацію в доказуванні як таку, що відповідає можливості застосування заходу забезпечення кримінального провадження. Зокрема, арешт майна, відповідно до ч. 3 ст. 170 КПК, здійснюється за наявності достатніх підстав вважати, що майно відповідає критеріям, зазначеним у ст. 98 КПК. Отже, у такому разі не лише ймовірне припущення є підставою для арешту. До підстав можна віднести те, що матеріальні об'єкти, які отримані під час кримінального провадження, були знаряддям скоєння кри-

мінального правопорушення, зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюються під час кримінального провадження, зокрема, предмети, що були об'єктом кримінально протиправних дій, гроші, цінності й інші речі, набуті кримінально протиправним шляхом або отримані юридичною особою внаслідок вчинення кримінального правопорушення. Це може бути встановлено протоколом обшуку, в якому засвідчений факт виявлення в житлі підозрюваного грошей, що зберігалися в схованці; протоколом огляду; протоколами допиту свідків, які вказували на вчинення підозрюваним злочину; висновком експертів. Усі ці докази містять фактичні дані, які вказують на те, що деякі матеріальні об'єкти відповідають критеріям, зазначеним у ч. 1 ст. 98 КПК.

Достатніми підставами вважати, що суд у випадках, передбачених Кримінальним кодексом (далі – КК) України, може призначити покарання у виді конфіскації майна (ч. 5 ст. 170 КПК), є наявність даних про те, що: 1) особою вчинено тяжкий (ч. 4 ст. 12 КК) або особливо тяжкий (ч. 5 ст. 12 КК) і корисливий злочин; злочин проти основ національної безпеки України (р. I Особливої частини КК), незалежно від ступеня їхньої тяжкості та тих мотивів, якими керувався винний під час їх скоєння; або злочини проти громадської безпеки (р. IX Особливої частини КК), також незалежно від ступеня їхньої тяжкості та тих мотивів, якими керувався винний під час їх вчинення; 2) це додаткове покарання спеціально (тобто безпосередньо) передбачене у відповідних санкціях статей Особливої частини КК (ч. 2 ст. 59 КК).

Висновки. З огляду на зазначене та вимоги законодавчої техніки щодо формулювання понять, на підставі лексико-граматичного, логічного й системного тлумачення взаємопов'язаних частин ст. 170 КПК, можемо запропонувати визначення поняття «арешт майна», яке, на наш погляд, може сприяти подальшому вдосконаленню ч. 1 ст. 170 КПК. Отже, *арештом майна* є тимчасове, до скасування у встановленому КПК порядку, позбавлення за ухвалою слідчого судді або суду права на відчуження, розпорядження та (або) користування майном, щодо якого існує достатньо підстав вважати, що воно є або може бути речовим доказом, підлягати спеціальній конфіскації в підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, третіх осіб, конфіскації в юридичної особи, для забезпечення цивільного позову, стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди, можливої конфіскації майна, за наявності обгрунтованої підозри, що незастосування цього заходу призведе до приховування, зникнення, втрати, пошкодження, псування, знищення, використання, перетворення, пересування, продажу, передачі майна.

Список використаних джерел:

1. Жеребкін В.Е. Логический анализ понятий права. К.: Вища шк., 1976. 150 с.
2. Верхогляд-Герасименко О.В. Забезпечення майнових прав особи при застосуванні заходів кримінально-процесуального примусу: моногр. Харків: Юрайт, 2012. 216 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2004. 1440 с.
4. Павлишин А.А., Слюсарчук Х.Р. Стандарти доказування у кримінальному провадженні. Львів: ТЗОВ «Колір ПРО», 2018. 292 с.
5. Вапнярчук В.В. Стандарт кримінального процесуального доказування. Вісник Національної академії правових наук України. 2015. № 1 (80). С. 100–112.
6. Будьлин С.Л. Внутреннее убеждение или баланс вероятностей? Стандарты доказывания в России и за рубежом. Вестник Высшего Арбитражного Суда РФ. 2014. № 3. С. 25–57. № 4. С. 34–67.
7. Драпкин Л.Я. Стандарты доказанности и проблема достоверности информации по уголовным делам. Российский юридический журнал. 1995. № 4. С. 98–108.
8. Уголовно-процессуальный кодекс Грузии от 9 октября 2009 г. URL: http://pravo.org.ua/files/Criminal%20justice/_09_10_2009.pdf (дата обращения: 14.08.2018).
9. Бутенко С.Ю. Підстави позбавлення особи свободи під час досудового слідства і суду у практиці Європейського суду з прав людини. Правничий часопис Донецького університету. 2011. № 2. С. 90–97.
10. Капліна О.В. Підозра у кримінальному провадженні: поняття, ознаки, сутність. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2013. № 1. С. 238–242.
11. Harris, O'Boyle and Warbrick. Law of the European Convention on Human Rights. 3rd Edition. Oxford university press, 2014. 1006 p.
12. Настільна книга професійного судді (кримінальне провадження) / Н.О. Марчук, В.В. Касько, Р.О. Куйбіда, М.І. Хавронюк та ін.; за ред. Н.О. Марчук. К.: Арт-Дизайн, 2015. 248 с.